

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 29. ANULU XVIII.

Sabiuu, in 9/21 Aprilie 1870.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gal'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu pnumeratiunei pentru Sabiuu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 13 pe 1/2, anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2, cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Din caus'a serbatorilor ss. patimi si Santei Invieri nrulu celu mai de aprópe va aparé numai joi in 16 Aprile.

Programa

pentru sinodulu archidiecepsanu ortodoxu conchiamatu pre Duminec'a Tomei 1870.

1. Duminec'a Tomei la 8 1/2 óre inceperea santei Liturgii cu chiamarea santului Duchu.
2. Duminec'a Tomei la 11 óre inainte de amédi deschiderea sinodului prin cuvéntarea presidiale.
3. Constituirea provisoria a unoru notari sinodali
4. Verificarea membriloru.

Apoi in dílele urmatórie se voru tractá pre rendu cele prescise in §fii 94. 95. si 96 din statutulu organicu.

Dela presidulu sinodului archidiecepsanu.

Alegeri la sinodulu archidiecepsanu.

Din partea clerului mai suntú alesi:

In cerculu X par. prot. Sabinu P i s o.

Din partea laiciloru suntú mai departe alesi:

In cerculu XVII Ioanu C o s m u t i a si Iovu P o p u; in cerculu VII Servianu P o p o v i c i u si Ioanu P i n c i u; in cerculu X Petru P i p o s i u si Petru D e m i a n u; in cerculu VIII Dr. Iosifu H o d o s i u si Danilu G a b o r u.

Eveneminte politice.

Unu proiectu de lege despre organizatiunea comitatelorú si a comunelorú mai are a fi desbatutu inca in dóue siedintie ministeriali si apoi se va substerne spre aprobarea prealabile a Maiestátiéi Sele. Indata ce se va reintruni diet'a va desbate proiectulu acest'a.

Iokaiianii convocara pre luni o adunare poporale, in care sa se propuna alegerea unei reprezentantie municipale si fára invoirea ministeriului.

Dincolo de Lait'a e unu casu formalu de pareri despre viitorulu imperiului.

Nemtiú, cá atari, se manifestéza in tóte pártile pentru susu-tienerea constitutiunei. Celelalte popóre se intielege ca se manifestéza in intielesulu tendintieloru lorú. Ministrii inca nu si-au fipsatu unu programu, ci au emisú o declaratiune prin carea voru sa calmeze vuietele cele opuse diamestralu.

Despre Potocki se dice ca conferéza si acum inca cu barbati de partide, cá sai traga in combinatiunea sea.

Mai pre urma aparé si scirea, ca polonulu Smolka canta sa mijlocéscu o intielegere cu cechii. Déca e adeverata scirea acest'a si déca din mijlocirile acéste va resultá ceva, ne va aréta viitorulu. Cunoscendu inse drumurile unei'a si celei lalte din aceste dóue natiuni, intielegerea va fi cu anevola. Diuarele cehice striga si acum contr'a tramiterei deputatiloru in senatulu imperialu. Fortaretiele cardinale constau din dietele tieriei. Aceste singure au dreptulu de a regulá referintiele tieriloru boeme cu imperiulu. Déca aceste voru fi trecute cu vederea, mergerea in senatulu imperialu e mai rea pentru dreptulu publicu alu Boemiei decátu o lege electorala rea pentru dieta.

Diuarele vienesé suntú fórté superate pre foile prussiene, mai cu séma, pre cele ce stau aprópe de regimu. Caus'a máhnirei e, ca ceste din urma salta de bucuria, vediendu crisa din Austri'a. Totu aceste numescu starea de fatia a lucruriloru o "bola necurabile."

Din R u s s i ' a vine scirea, ca acolo reinviéza ide'a de reuniunea republicana panslavistica, carea aru avé sa consté din urmatóriele tieri: Russi'a, Poloni'a, Boemi'a, Moravi'a, Dalmati'a, Croati'a, Ungari'a si Transilvani'a, Serbi'a impreuna cu Moldov'a si Munteni'a (Romani'a de dincóci de Milcovu).

In R o m a n i ' a inca nu se scie, ce ministeriu va urmá. Ioanu Ghica s'a incercatu a compune unulu, inse nu i-a succesu.

Diet'a Ungariel.

In siendint'a din 8 Aprile a casei reprezentantiloru se autentica protocolulu siedintiei trecute. Proiectulu de lege despre regularea Dunarei si unele lucrári publice in Bud'a-Pest'a se cetesce a trei'a óra si primesce definitivu. Notariulu S z é l l e insarcinatu a presinta casei magnatiloru proiectulu de lege cátu si estrasulu din protocolu.

Deputatii L. K o v á c s si E. Henszlmann predau petitiuni, care se tramitu comisiunei respective

Se cetesce referatulú comisiunei economice despre bugetulu casei pentru Aprile si se incúvintieza sum'a de 171,646 fl. 33 xr. si 120#.

Referentulu comitetului centralu, G. U r h á z y cetesce referatulú despre creditulu suplementariu pentru caletori'a in orientu a M. Sele, despre proiectulu de lege, relativu la incetarea cursulu dieceriloru (10 xr.) si despre proiectulu de lege privitoriu la sporirea baniloru de cortelu a deputatiloru.

Comitetulu centralu recomanda cele trei proiecte, cu pucine schimbari stilistice, spre primire.

La ordinea dílei sta proiectulu de lege despre modificarea lezei de controlare a datoriei statului care se si primesce.

Se cetesce proiectulu de lege despre inarticularea judecatorieloru miste. r. Comitetulu centralu propune o nóua formulare a acestoi proiectu.

Dupa o desbatere mai lunga se primesce proiectulu de basa pentru desbaterea speciale.

La § 1 propune I. I a n c o v i c s modificatiunea, ca la curtile judecátoresci sa nu existe diferintia intre judi ordinari si extraordinari, ci toti judii sa fia ordinari. Se incinge o discussiune mai lunga asup'r'a obiectului acestuia. C. T i s z a I. D i e t r i c h, P. N y á r y, S. V u k o v i c s, D. I r á n y i, C. G h y o z y, P. M ó r i c z suntú pentru E. H o d o s s y, A. H a l m o s s y ministrulu H o r v a t h contr'a, carea se si respinge.

I. D i e t r i c h propune la acélesi paragrafu ca in locu „de unu presiedinte, unu vice presiedinte si 16 judi“ la despartimentulu de cassatiune a curiei r. sa se denuméscu „unu presiedinte, doi vice presied si 18 judi ordinari“.

Ministrulu de justitia H o r v a t h spriginesce acést'a propunere in cátu privesce sprosire numerulu judiloru ordinari dela 16 la 18, nu acceptéza inse aceea parte a propunerei, care dispune ca in locu de unu vice presiedinte sa se deauméscu doi. Se votéza si se primesce propunerea lui D i e t r i c h cu modificatiunea ministrului de justitia.

§§. 2, 3 si 4 se primescu fára schimbare.

S. I o n e s c u presinta unu proiectu de concludu in urm'a cáruia sa se ié in consideratiune la denumirea judiloru pentru judecatoriele de apelatiune, nationalitátile.

Contr'a acestui proiectu de concludu vorbescu ministrulu de justitia H o r v á t h, L. B e r z e n o z e y si D. I r á n y i, care se si reiépta.

Urméza la ordinea dílei proiectulu de lege despre modificatiunile unoru paragrafe din procedur'a civile.

Cele trei paragrafe se primescu dupa o scurta pertractare in form'a propusa de comitetulu centralu.

Siedinti'a se incheie la 3 óre.

In 9 Aprile a tienutu cas'a magnatiloru iéra-si o siedintia. Dupa autenticearea protocolului, presinta contele C s i r á k y referatulú despre legea privitoria la regularea Dunarei. Comisiunea recomanda primirea lezei fára modificatiuni.

Presiedintele ministriloru A n d r a s s y arata prin o scurta vorbire necesitatea si oportunitatea imprumutului, care dupa aceea se si primesce atátu in desbaterea generale cátu si speciale.

Contele G. K á r o l y i presinta in numele comisiunei financiale referatulú despre legea relativa la contributiunea societátiei liniei de statu si despre aprobarea comisiunei de 7 privitorie la socotelele finale din anulu 1868. Legea dintáiu se primesce neschimbata. Desbaterea despre socotelele finali se amána pre siedinti'a viitória.

La 12 óre se incheie siedinti'a.

In siedinti'a din 9 Aprile a casei reprezentantiloru interpeléza E. Z s é d é n y i, dupa finirea formalieloru, pre ministrulu de comunicatiune, adeveratu o, ca regimulu ure de cugetu, a esarendá line'a statului Hatvan-Miskolcz?

Comisiunea drumului de feru recomanda primirea proiectului de lege, privitoriu la cladirea liniei Valkány-Perjamos

Proiectulu de lege, privitoriu la incúvintiearea unui creditu suplementariu de 27,975 fl. pentru caletori'a M. Sele se primesce.

Mai departe se primesce si legea despre prelungirea terminului de circulatiune a dieceriloru vechi, asemenea legea despre sporirea baniloru de cortelu a deputatiloru, cátu si modificatiunea propusa de cas'a magnatiloru la legea despre promulgarea legiloru.

Siedinti'a se incheie la 1/2 2 óre.

In siedinti'a din 11 Aprile a casei magnatiloru presinta notariulu casei reprezentantiloru A. B u j a n o v i c s articolulu de lege despre imprumutulu de 24 milióne si cele 6 proiecte de lege primite in siedinti'a de Vineri. Articolulu de lege se va publicá, proiectele se voru tipári.

Ministrulu de justitia H o r v a t h respunde la o interpelatiune a baronului I. N y á r y, relativa la nisce legi vechi, care nu concedu streiniloru asi agonisi in Ungari'a posesiune funduaria. Ministrulu recunóscu ca esista o astfelu de lege, inse nu-i este nici unu casu cunoscutu in care cineva sa nu fi basatu pre legea aceea. Afara de aceea se nulifica legea respectiva prin legea civile austr. si din acést'a cauza se arata o'alta dispositiune legislativica superflua.

B. N y á r y e multiamitu cu responsulu ministrului inaintea densului nu au inse legile austr. si patentele imp. valóre.

Siedinti'a se incheie la 3/4 1 óra. — Siedinti'a urmatória va fi in 25 Aprile.

In siedinti'a din 11 Aprile a casei reprezentantiloru se cetesce si autentica protocolulu. Presiedintele anuncia petitiuni incurse, care se si tramitu comisiunei de petitiuni. Deputatulu St. G a b r i e l din cerculu de alegere Göncz, face prin o epistola presiedintelui cunoscutu, ca din cauza sunatória si depune mandatulu. O alegere nóua se va ordiná. Deputatulu N. I a n k o v i c s preda o petitiune, care asemenea se tramite comisiunei de petitiuni.

Contele Andrássy prezintă articolul de lege despre împrumutul loteriale, sancționat de M. Șea, care se va publica și prin intermediul casei mag-natilor.

D. Boczko pune pe măsă casei unu proiectu de lege despre regularea afacerilor urbariale. Proiectul se va țipări și împarti între reprezentanți.

Urméza a trei cetire și primirea difinitiva a proiectelor de lege acceptate în ședința de Sâmbeta.

Președintele rōga casă a se pronunță în forma de concludu, ca se amăna până la 26 l. c. Se decide

Ședința se suspende pre 5 minute, la redeschidere se cetese și autentica protocolulu ședinței de astăzi.

Președintele uréza deputatiloru serbatori ferice, la ce deputatii răspund cu eljenuri.

Ședința se încheie la 3/4 12.

Natiunea română din România.

Sub acestă titula începe unu scriitoriu magiaru *) în „Magy. Polg.” nr. 21 a ne descrie pre fratii nostri din România, încercându-se ai arată, că pre nescé omeni, ce n'au aparut încă la lumina din padurile cele neumblate ale Americii. Dara se vedem cuprinsulu articolulu: „Nu e prospectu mai frumosu, decât a vedé unu satu din România. Asiá apare că unu pamentu de care si-a uitatu D-dieu. Oménii locuescu în colibi formate din tina, ce încă n'aru fi ceva inspaimentatoriu, de ore ce din pamentu tinosu și unele ingradite se potu face case destulu de frumose pre sate. Dara casele româniloru, suntu că nescé gauri nesancetose cu feresci de unu pumnu de mari, în care petrecu dimpreuna oménii cu animalele domestice. Pre ulitie nu vede caletoriulu pre nime; toti se ascunpu prin bordee de frica ca iéra vine stringatoriulu de dare cu o contributia noua. Cându se aude ca vine stringatoriulu de dare, că se-i cerceteze, ascundu totu ce au prin gauri și prin pivnitie, bucate, vestiminte de serbatore și chiaru și pre nevestele cele mai tinere. O trasura principale a caracterulu nationalu e frica și nestatornicia. De câte ori fu apasatu poporulu român, fără că se fi resistatu baremu vreodată cu barbatia (?)? Poporulu de rendu, deca lu bau,

orla, dara nu se apara pre sine. Cu privire la construcțiunea corporale poporulu român e micu și cam de regula slabitu, bronetu la pe, dara cu ochi mari și negri, din cari straluce, fără d'a se sci elu, o poesia fantastica. Limba lui, din causa multimei vocaleloru suna fōrte bine. Dara instructiunea și școléle suntu într'o stare miserabila. Preotulu satului, singurulu invetiatoriu alu prostimei, neavendu însuși invetiatura nu posedé nici unu respectu. Preotia se mostenesce din nému în nému, dela tata la fiu și asiá mai departe și fiindu ca preotii nu posedu cultura cu multu mai mare decâtu prostime, asiá nice nu se impartășiescu de mare cinste. Cu atât'a mai mare cinste posedé biseric'a. Bisericile loru din launtru suntu festite cu mare maestria și icōnele suntu adeseori impodobite cu aur și petrii scumpe asiá încātu istoria de martiri și sântiloru lor e inflatișiată fōrte expresiv. De esemplu st. Laurentiu pusu pre carbuni nu esprima în fatia durere, ci mai multa bucuria.

Ceremonia bisericésca o iubescé poporulu fōrte tare, și de-si pre preotulu nu-lu prea бага în séma, cându imbraca hainele bisericesei indata ingenuche toti înainte lui. Credința la ei nu e convingere, ci o s'punere ōrba. Cându aru cuteză cine va a publică eredia indata aru fi în stare alu ucide; numai acest'a aru potea aduce pre poporulu din apathia lui. Precum are poesii și balade frumose, asiá posedé românilu superstitiuni poetice. Asiá crede ca suntu ființe, ce locuindu prin munti și prin tauri padiescu comōre și dupa placulu lor facu pre caletoriulu ce se retacescé séu norocosu séu lu nenorocosu; în povestile lor vinu înainte vergine frumose, pre care demōnulu persecutoriulu le-au insielatu în locasirile sele, unde ascépta calulu cu cōm'a de aur, că se le elibereze. Cu unu coventu romanțalulu Lohengrin astadi e la ei în viatia numai în alta forma. Baladele și romăntiele loru tienatōrie de credința suntu fōrte poetice.

Dara românilu de rendu fiindu în lumea acest'a a visurilor se afla fatia cu viatia reale într'o adencime nestrabatavă. Acestu popor cu cântecelē și povestile lui frumose pre lângă tōte celelalte e și fōrte neacurat.

Cu totulu se deosebesc de vecinii lor, ce iubescu tare scaldatur'a, va se dica de rusi și de turci.

Românilu se nasce și dupa o viatia lunga mōre fără d'a se fi scaldatu vre-odata. E adeveratu ca în multe sate e lipsa mare de apa, dara între ei, celu ce locuesce lângă Dunare nu-i cu nici unu picu mai curatu că celu din launtru țierei. În

țier'a turcésca în cea mai seraca coliba se afla unu aparatu de spalatu precându în satele romanesci nice urma lui. De-si aru avea mai multa lipsa de astfelu de aparate, de ore ce traescu într'o coliba cu animalele în necurățenia cea mai mare. La tureu îi place lumin'a și aerulu curatu precându românilu traescé mai totu în întunecime.

Dara poporulu de rendu se deosebesc și de vecinii sei de rusi. Suntu și între ei destui cari se imbata, dara beti'a preste totu luata totusi nu se tiene de unu vitiu cardinalu alu poporulu acestui'a.

Lenea îi face mai multu nacasu, căci le place se stea restornati și se horéscă cântându cu ochii inchisi. Nu e asiá duru ca poporulu rusescu, dara pentru aceea rusii de rendu totusi posedu mai multa cultura. Delectarea lui cea mai mare e a nu face nimic'a. Bucuriile meselor nu le cunōscé și pentru aceea asiá-i de uscatu că heringulu.

La cei mai multi le lipsescé energia, și cine posedé câtu de putiene simțiminte omenesci nu nacajescé pre unu român de rendu că și pre unu copilu. Chiaru și lupii, ce-su în Rusia atātu de seibatici și furiosi, în principatele danarene atât'a suntu de friicosi încātu celu mai multu de ataca vr'o oia ratacita séu vr'o gâscă perduta, și caii ce în Ungaria suntu atātu infocați și tari, aici 'su că nescé rōjbe slabea, debé de 12 pumni, neacomodabilu pentru calaritu.

Tōte cele, animalele și oménii se paru a-si perde aicea puterea vitala. Și venatulu încă e fōrte negligatu. Cu deosebire venéza cocosterci, ce se afla aici în multime mare. Dara nu pré umbla dupa ei. Pastoriulu român se pune pre caru și întin-diendu-se comodu pre paie pusca déca i vine ceva înainte. Pamenturile dela Danarea din josu suntu locuri fōrte bune de venatu. Paseri seibaticé se adona din vestulu Europei în multime mare. Iepuri încă suntu multi dara locutorii români le dau la toti buna pace, mai bine mânca mamaliga și ceapa, decâtu sa se ostenéscă dupa ei. Neguțatoriulu cu astfelu de specialități nu face românilu și cându ducé ceva la orasiu lu da cu unu pretiu bagatelu. În tempulu mai din urma nescé speculanti au începutu d'a prinde animalele venatōrie și ale transportă la Parisu, dara poporulu român nu-si ia ostenéla nici se întinza mân'a dupa ele, mai bine flamenzesce, decâtu se faca vr'o miscare, ce l'aru costă unu picu de ostenéla; și cându aru avea românilu se eléga între mâncare și odihna, desigur aru alege cea din urma.

Cea mai interesanta rasa de omeni suntu aicea țigani, cari fōrte tare suntu răspânditi.

Muerile lor de-si suntu necuralite, totu-si

*) Articululu acest'a a aparut în origine în „Epoche“ din Berlinu, de aci a trecut în alte dinario până și în „Romanulu“ din Bucuresci în locu de corespondința din Pest'a, precātu ne aducem aminte, și asiá va fi venit cine sci în care limba și la ochii lui „M. P.“; căci de unde sa aiba „M. P.“... de a caletori prin România ca sa faca descrieri de țieri de și false? Red.

FOISIORA.

Cultur'a grăului.

II.

Ce se atinge de odihna locului, avemu se spunem ca nici odata și nici de câtu nu odihnescé, de ore ce procesele chemice în elu suntu mereu active, ce prin arare încă se fōrte promovéza. Pentru ce dara se lasămu ogoru, mai cu séma avendu gunoiu din destulu și fiindu pamentulu bunu?

Din tōte acestea deducem dara ca ogorulu e de prisosu și nici decâtu în interesulu nostru financiaru și numai atunci mai are locu déca lipsescé gunoiulu și fiindu pamentulu și fără de aceea cam slabitu. În restempu de 6—12 ani sa lasămu odata ogoru, acest'a după împregiurări. Totu d'aur'a inse sa nisumim a avea câtu mai mari venituri. Sa se faca numai cu staruștia începutulu la acest'a și credu ca apoi nimenea nu va mai tinde la ogoru.

Înainte de a trece la obiectulu însuși nu potu lasă o împregiurare și încă fōrte ponderosa, neamintita. Suntu multi cari-si gunoescu locurile și totusi nu produc cu multu mai multu că vecinii lor, cari pōte n'au caratu nici unu earu, de gunoiu, și pentu ce acest'a? Pentru ca ei lasa gunoiulu prada tuturor neajunsurilor, ventului, arșiției sōrelui, priurilor ani întregi, și încă neasiediatu cum se cade, ci risipitu în tōte părțile; plōia apoi spala mai totu ce e mai bunu, ba multi economi încă inflescésu acest'a făcându poraie, că pisicelaulu din staulu și din gramad'a de gunoiu sa se scure pre strade séu în sianțuri. Umblându prin sate dupa o ploștia bunicea vedi mai tōte paraele negre; iéca aci fratiloru economi mergu și se pierdu fructele vōstre. Nu lamentati dara spunendu ca ve umbla reu, căci vin'a e a vōștra și numai dela voi

aterna că sa ve mērga mai bine. Asiediatu dara gramad'a în dosulu grădului, séu încongiurati-o cu arbori, că sōrele și ventulu sa nu o svente asiá tare, versati din cându în cându pisicelaulu preste ea. Sa nu lasati gunoiulu sa stea multu neintrebuintiatu ci s'litu-ve de-lu carati câtu se pōte mai curendu pré locu, subrândulu indata, nu inse risipindulu sa-lu lasati septemâni și luni întregi în voi'a sōrelui și venturiloru prin ce părțile cele mai pretiōse se volatisédia.

Acésta procedura din urma are locu numai iér'n'a, mai alesu pre zapada (néua) și în tempu ploiosu, în care casu pretiōsele sucuri se tragu în pamentu. Pre unu locu costisiu inse gunoiulu sa se subare câtu mai ingraba, că nu venindu o plōie sa-lu spele totu, prin ce ni s'aru causă dauna mare. Nu potu sa me lasu mai departe în asemenea detalii, căci s'aru cere volumuri întregi, și apoi tem'a nōstra e precisata și nu iérta o abatere pré mare fără a deveni imercata și nechiara; sa ne întōrcem dara iéra-si la cultur'a grăului.

Facem deosebire între grău de tōmna și grău de primavéra.

Grăulu de tōmna aduce mai multe folōse că celu de primavéra, de ore-ce cantitatea-i dupa unu jōgeru (terdasia) se sue dela 12—30 metiuri, precându celaltu da numai 16—20 m. de-si paele cestui din urma suntu mai nutritōre. Pentru aceea că asternatu întrebuintiamu mai cu scopu paele de grău de tōmna, iéra cele de primavéra le întrebuintiamu că nutrețu. De asemenea paele mai cătra spicu suntu mai bune, asiá dara jumetalea din josu sa se astérna, iéra cu cea de din susu sa se nutreșcă vitele. Că paele inse sa se consume mai cu mare folosu, că vitele sa prosperedie mai bine sa nu li le dămu întregi ci taiate, udate și presarate cu câtu de putina faina séu urluiala.

Grăulu ceré unu pamentu greu (compactu, tare, lutosu), nu pré umedu dar nici prea secu, sa fia afundu și huma sa nu lipséscă. Fiindu huma multa atunci se rentédia și pre locuri mai usiōre însa pamenturile lutōse, séu mijlocie (nici prea grele nici prea usiōre) nefiindu serace de varu și huma suntu cele mai potrivite pentru grău. După ogoru rapitua, tabaca (tutunu), trifoiu, cartofi tempurii, mai cu séma inse dupa bobu se face grăulu mai bine, nu asiá dupa sine însusi. La tōte aceste plante gunoimu din putere și asiá grăulu vine în alu doilea anu după gunoie, fiindu ca la din contra nu arare-ori cade, adeca urmându nemjlocitu după gunoiu. Prevedindu primavéra acest'a lu cosimu însa nu prea afundu că nu cumva se taiemu și spicele, căci atunci e pace de secere. Asomenu putem lasă vitele se pasca, déca loculu nu e mōle. Tōte acele plante cari în decursulu vegetatiunei lor se sapa, plivescu, adeca cari lasa loculu fragedu și curatu (fără buruieni) potu premerge grăului.

Calitatea pamentului și plantele premergătōrie determină de câte ori avemu se arămu loculu pentru grău. Cu câtu pamentulu e mai greu (tare, lutosu), atātu lu vomu ară mai de multe-ori; totu asiá și cu câtu s'a sepatu mai putienu în decursulu vegetatiunei trecute, séu încātu e mai burușnosu. După trifoiu desu și rapitua în pamentu bunu ajunge o arătura și o travaliere corespondentōrie și după 3—4 septemâni (dupa-ce loculu s'a asiediatu) putem semenă fără se mai arămu; pre cându deca aceste plante a statu rari, pamentulu e slabitu, greu (care se lucra greu), séu artiagosu se receru 3—4 arături, și gunoiulu sa nu lipséscă; asemenea în ogoru lucratu cu diliginția și la tempulu seu e destulu déca arămu de 3 ori. După plantele ce s'au sapatu mai de multe ori și s'au plivitu încă va trebui mai putina aratura. „Merc.“

sunt placute și vrednice de iubire; dară barbarii sunt toți aici că și pre aiea. Seiu toți mese riele, iera țiganele dau de noroc, o împregiorare, ce are mare influența asupra unui popor negânditoriu. Românul de rendu traesce în prelenie buna cu țigani, și hoerii nu pot fi la nici o serbatore fără de music'a țiganilor (asiă că nu prea de multu nobilimea magiara). Țigani mai departe sunt cei mai de frunte polcovitori și doștori de cai și c'nu cuventu ras'a lor e unu elementu fără de care locuitorimea română nu pôte trăi. E unu popor fără de multe gânduri și veselou deca nu-lu nacajesci; e în stare inse a face multu reu, deca lu nacajesc cineva, din care cauza românulu lenosu face totu ce pôte, numai că se traiască cu țigani în prelenia. Clasa de mijlocu a societății, ce e fundamentulu ficărui popor sanetosu lipsesc, precum e sciutu, în Romani'a cu totulu; nobilimea inca e stricata din capu până în picioare, din afara invaluita în spoitura parisiiana dinlauntru inse ticalosita preste mesura și fără nici o sciintia; parte mare e venita la sapa de lemn și în privinți'a materiala fiindu ca i place a se delectă la obiecta luesuriose; omeni de rendu în privinți'a cultorei atātu sunt de inapofati aici, de în putiene locari ale Europei se afla atāt'a ignorantia. Poporulu întregu i lipsesc energi'a și poterea de viația, vointia și nesuintia cătra civilizațiune; elu se afla în stagnațiune că și baltile din tier'a lui."

Câte sunt adeverate din cele ce s'a disu în corespondinți'a de fatia și câte nu, le lasu la judecat'a publiculu cetitoriu. Intențiunea scriitorulu magiaru inse o pôte observă ori și cine; elu vosesce a aretă pre poporulu românu înaintea lumii și deosebire înaintea fratiloru sei magiari, că pre unu popor fără de viația, ce nu e demnu a se numeră între celelalte natiuni ale Europei, neavendu nici o speranți'a la o viația intelectuale. Din descrierea premisa se vede ca autorulu are mai multa predilecțiune nnumai cătra mohamedani și rusi, dară chiaru și pre țigani i iubesc mai tare.

Nu voi cu acēsta ocașiune a me lasă într'o combatere mai speciala acelor d'ise de scriitorulu magiaru; scopulu lui și a altoru scriitori malitiosi, ce porecescu pre români de hoti și taciunari e indestulu cunoscutu și nu merita decātu indignatiunea noastră. Cu astfelu de conjecturi voiescu conlocuitorii nostri a-si aretă dragostea frățișca?

Unu coresp.

Apelu cătra publiculu românu.

Arm'a cea mai puternica a tuturor natiunilor a fostu, este, și va fi pentru totu-deun'a cultur'a.

Cultur'a e viația, — ignoranti'a mörte.

Inse cultur'a are se fia natiunala, căci numai cultur'a natiunala da potere de viația, și e paladulu immortalității unei natiuni.

Cultur'a natiunala trebuie sa fia dară finuta suprema, la care au se tinda toți nisuintiele noastre de români.

Spre a se ajunge acēsta tinenta sublima, avemu sa fondămu cătu mai multe institute menite pentru acēstu scopu.

Teatru natiunala asidere e unulu dintre acele institute, cari sunt în serviciulu cultorei natiunale; un'a din acele scöle cari au cele mai large cercuri de activitate; unulu din acele asiediaminte de educatiune, unde nu numai generatiunea noua, dar și aceea pôte participă și a se cultivă, asupra cărei'a celelalte scöle n'aru mai pôte avé influenți'a desceptărei și cultorei natiunale.

Teatru natiunala nu are rolulu de a servi numai dreptu locu de distractiune; ci misiunea sea este d'a fi o adevrata scöla de cultura natiunala, — în care sublim'a melodia a limbei nostre sonöre are se încante pre acei'a, cari aru mai desconsideră dulceti'a acestei limbe, și în care exemple de bravura stramosișca au se inspire pre strane-poti de asemenea virtuti!

Suntemu convinsi, ca onor. publicu românu a fostu petrunsu totu de aceste idei despre misiunea unui teatru natiunala, cându în mai multe părți — fără de a asceptă constituirea unui comitetu pentru regularea și asigurarea întreprinderi — a și inceputu a contribuî pentru acēstu scopu salutaru.

Inteligenti'a româna concentrata acum'a în numeru mare în Bud'a-Pest'a, vedindu aceste manifestatiuni ivite în mai multe locuri în favorulu creării unui fondu spre a se înființi unu teatru natiunala pentru români de dincoace de Carpati; a

creditu de a sea detorinți'a natiunala a se consultă despre regularea și conducerea provisoru a întreprinderi, până cându întreg'a inteligenti'a româna în o adunare generala a sea va luă mesurile ulterioare și va decide definitivu în privinți'a acēsta.

Pentru acēstu scopu inteligenti'a româna din Bud'a-Pest'a intrunindu-se de două ori, în conferinți'a sea de la 28 Martiu a. c. st. n. a votatu urmatorulu:

Programu preparativu.

la înființiarea unui fondu pentru teatru natiunala românu.

I. Se va formă o societate pentru crearea unui fondu spre a înființi unu teatru natiunala românu.

Spre acēstu scopu:

II. Se esmite unu comitetu de cinci membri, cu resiedinți'a în Bud'a-Pest'a: acēstu comitetu,

a) va elaboră unu proiectu de statute pentru acea societate, și lu va publică în diuariile române, pentru a pôte fi desbatutu de cătra publicu;

b) în trei luni dupa publicare va convocă o adunare generala în Deva, pentru a desbate proiectulu de statute și a se constituî societate'a; la acēsta adunare se voru convocă toti acei'a, cari voru fi contribuitori seu oferitu la fondule teatrulu natiunala românu, precum și acei'a, cari voru dori a contribuî seu offeri acolo.

Si până atunci comitetulu constituindu-se,

III. Chiamarea lui va fi:

a) a emite unu apelu cătra publiculu românu, în care va esplică mai pre largu intențiunea acēstei întreprinderi;

b) a adună de a dreptulu seu prin colectanti binevoitori contribuiri în bani seu ofertele pentru acēstu scopu;

c) a elocă sumele adunate într'o casa de pastrare în Bud'a-Pest'a pentru fructificare;

d) a publică în diuarie sumele adunate, precum și numele binevoitorilor contribuitori și preste totu;

e) a regulă incasarea și administrarea baniloru și oferteloru.

IV. Dupa înființiarea și constituirea societății, comitetulu va depune la mânilu acēstei'a unu reportu cu toți actele și conturile relative la activitate'a sea.

Conformu acēstui programu inteligenti'a româna din Bud'a-Pest'a a alesu comitetulu de cinci în persoane dd. V. Babesiu, Iosifu Hodosiu, Pentru Mihalyi, Alesandru Mocioni, Iosifu Vulcanu.

Dreptu aceea comitetulu, vine prin acēst'a a implinî detorinți'a sea indicata în aline'a a, din punctulu III. alu acēstui programu, adresându-se cu acēstu apelu cătra publiculu românu, carele singuru e competentu a decide de valörea salutaru a acēstei idei.

Apelămu dară la simtiulu natiunala și patrioticu alu tuturor filoru și fiiceloru natiunei, cari dimpreuna cu noi sunt petrunsi de necesitate'a înființiarei unui teatru natiunala, se vina a imbratișiă cu caldura acēsta idea, se meditezze despre ea, și se faca possibilu realizarea ei:

Nu este aci vorb'a despre posibilitatea unei realizări grabnice, pentru care și alte natiuni au avutu trebuinți'a de mai multi ani; ci scopulu și intențiunea noastră este numai d'a înființi cu încetulu unu fondu, din care mai tardiu natiunea se pöta înaltă unu templu alu Thaliei române.

De öre-ce inși și până acum'a s'au facutu câte-va contribuiri și offerle spre acēstu scopu, iera alte totu se mai facu: ne rogămu de toti contribuitorii și offeritorii de până acum'a, precum și de acei'a cari și până la adunarea de la Dev'a aru dori se faca asemenea contribuiri seu offerle, sa le tramita la comitetulu subscrisu, sub adres'a secretariulu seu insarcinat cu incasarea baniloru.

Greutătile potu fi mari și multe, dară vointi'a firma și constanta va pôte delatură toți!

Sa ne facemu toti detorinți'a, — și vomu pôte realiză scopulu doritu!

Pest'a 7. Aprile 1870.

În numele comitetulu:

Dr. Iosifu Hodosiu,

presiedinte.

Iosifu Vulcanu,

secretariu.

Protocolulu siedinței a VII-a.

(extraordinarie)

ținute din partea directiunei asociatiunei natiunale pentru cultur'a poporulu românu, în Aradu, 20 Martiu nou, 1870.

De fatia au fostu:

Presiedintele directoriu secundaru Ioane Popoviciu Desseanu.

Membri: Mironu Românu, Emanulu Missiciu, Dr. Atanasiu Siandoru, Demetriu Bonciu, Iosifu Popoviciu, Iosifu Goldisiu și Teodora Serbu, notariu Petru Petroviciu.

49. Comisiunea emisa cu decisiulu directionale din 6 Martiu nou, a. c. Nr. 43. spre a-si dá parerea în privinți'a propunerii facute de comembrulu Mironu Românu despre ținerea adunării generali pre tempulu sinodulu eparchiale, — reportēza: ca desu din privinți'a ocașiunei acomodate spre acēstu scopu, partinesce propunerea acēst'a, inse considerându afacerile multilaterale de pregatire ale directiunei, — care și propunetoriulu comembru le prevede a fi imposibilu de a se realiză până la sinodulu eparchiale, — propune a se abate de o camdata de la acēsta intențiune, și a se face mai tardiu dispusetiunile de lipsa pentru defigerea terminulu adunării generali.

Decisiune: De öre ce pentru pregatirile necesarie referitörie la activitate'a directiunei pre tempulu adunării generali, — se recere mai multa timpu, — dar mai vertosu în celea ce se atingu de incassarile oferteloru restante, — ce suntu dejă în curgere, — parerea comisiunei se adöpta și se va face dispusetiune pentru defigerea terminulu adunării generali la timpulu seu. —

50. Din partea comisiunei emise sub Nr. 36. a. c. se presinta registrulu suplicantiloru pentru stipendie asociatiunei pre anulu scolasticu 1869/70 raportându: ca censurându-se cu de amenuntulu toți suplicile intrate, dintre cei 12 suplicanti nici unulu n'au recursu pentru stipendiulu de 300 fl. destinatu pre partea unui studinte la politecnica; iera pentru celelalte siepte stipendie au recursu urmatorii:

1. Georgiu Sierbanu, juristu de anulu alu III. la universitate'a din Pest'a.

2. Iosifu Hossu, (Longinu) juristu de anulu alu II. totu acolo.

3. Atanasiu Tuducescu, studinte de clas'a VIII. la gimnasiulu din Beiusiu.

4. Zaharia Rocsinu, gim. de clas'a VII. la Aradu.

5. Mihaiu Sturza, gimn. de clas'a VII. la Beiusiu.

6. Vasilie Olariu, gimn. de clas'a VII. la Beiusiu.

7. Ioanu Istinu, gimn. de clas'a VI. la Aradu.

8. Ioanu Cior'a, teologu de cursulu alu II. în Aradu.

9. Aureliu Popescu, gimn. de clas'a a III. în Aradu.

10. Ludovicu Pecurariu, gimn. de clas'a a II. în Aradu.

11. Nicolau Tetulea, gimn. de clas'a a II. în Aradu.

12. Acsente Chiril'a studinte la scöla reale în Bichisiu.

În privinți'a impertirei acestoru stipendie, — comisiunea afla mai cu scopu, ca si de astadata sa se considere cu preferinți'a acei suplicanti, cari se afla mai înaintati în studiare adeca, stipendie sa se resölve celor'a din clasele superioare; iera suplicanti din clasele mai de josu sa se respinga.

Decisu: Raportulu comisiunei censoratorie se ia la cunoscutia, — și pre bas'a acēst'a luandu-se în considerare cătu paupertatea materiale, atātu și sporiulu invetiaturei suplicantiloru, — în consecinți'a cu condițiunile concursuali — directiunea resölve stipendie în urmatorulu modu:

1. lui Georgiu Sierbanu stipendiulu de 120 fl.

2. " Ios. Hossu (Longinu) " " 120 "

3. " Atanasiu Tuducescu " " 80 "

4. " Mihaiu Sturza " " 80 "

5. " Zaharia Rocsinu " " 80 "

6. " Vasilie Olariu " " 60 "

7. " Ioanu Istinu " " 60 "

Sum'a 600 fl.

Acēste ajutörie stipendiari voru fi de a se estradă prin perceptoratulu asociatiunei în döurate, adeca: un'a la 1 Maiu nou, și alt'a la ince-

Varietăți.

putulu anului școlastic 1870/71 la 1 octvbre a. c. pre lângă cuitanții respectivilor stipendiați, vidimata de concernentulu diriginte alu facultății școlastice.

Pro lângă acést'a, se îndetoresce totu stipendiatulu a se legitimá la primirea ratei celeialte asemnate la 1 Octombrie a. c. despre aceea: ca este inscrista cá studinte la atare facultate pe anul școlastic viitoriu 1870/71, cu însemnarea precisă a cursului, s'eu a clasei școlastice, — avendu a produce și testimoniulu despre absolvirea studiiloru din anul școlastic 1869/70.

Despre ce sunt numai de cátu a se înscinția cátu stipendiatii, atátu și ceilalti suplicanti respinsi, — prin indorsanta, iera perceptorulu asociațiunei prin estrasu protocolariu spre acomodare relativă la estradarea sumeloru stipendiarie,

Stipendiulu unui destinat studinte la politecnica, — noinsinuându-se nici unu suplicante pentru acést'a, se privesce de „vacante“ și se va face reportu la timpulu seu — adunării generalei.

Protocolu acést'a cetindu-se s'a autenticatu, în ședinț'a ștraordinaria țienuta astadi, și în ființ'a de falia a comembriloru direcționali Ioane Popoviciu Desseanu, Emanuilu Missiciu, Teodoru Serbu, și Petru Petroviciu.

Aradu, 9. Aprilie nou 1870.

Ioane Popoviciu Desseanu
directoriu secundariu.

Petru Petroviciu
notariu direcționale.

Protocolulu ședinției a IX.

(ștraordinarie)

țienute din partea direcțiunei asociațiunei naționale pentru cultur'a poporulu român.

Aradu, 9 Aprilie nou 1870.

De falia au fostu:

Presiedinte: Ioane Popoviciu Desseanu directoriu secundariu.

Membri: Mironu Romanu, Emanuilu Missiciu, și Teodoru Serbu.

Notariu Petru Petroviciu.

52. Se șrinta protocolulu ședinției ștraordinarie a VII, din 20 Martiu nou a. c. și cetindu-se;

Decisu: s'au autenticatu.

53. Șimțindu-se lips'a intelitórii pentru închirierea localitatiei, pre șém'a asociațiunei, și dupa reportulu comisiunei insarcinate cu treb'a acést'a, neaflându-se alta localitate mai acomodata. — se face propunere: a se închiriá localitatea șrinte și mai departe, — de care se va mai țiené inca un'a chilia spațioșă și un'a bucatoria (culina) de la 1. Maiu nou, a. c.

Decisu: De ore ce pre șém'a asociațiunei, alta localitate acomodata nu se pôte afla, — neci mai estina cu referinția la pretiurile urcate și la concurenț'a mare a acestor'a, — se dispune: a se închiriá și mai departe localitatea de p'ana acum'a, — de la 1. Maiu nou a. c. și a se încheiá contractulu necesariu pre unu anu de dile, — cu pretiulu pretinsu de proprietariulu casei în suma de 400 fl. v. a. și cu acea însemnare: ca chilia și culin'a țienetorie de acést'a localitate în alu doilea etagiu sa se deé numai deé cátu în chiria cu pretiu corespunditoriu concurenției șrinte.

Cu știpularea și încheierea contractuluu cestinuatu, se insarcineza șpresiedintele directoriu secundariu, și perceptoriulu asociațiunei, — avendu a face reportulu la cea mai de aprópe ședinția.

Protocolulu acést'a cetindu se, s'a autenticatu numai de cátu în șrintinț'a comembriloru numiti.

Aradu, 9 Aprilie nou 1870.

Diriecțiunea asociațiunei naționale pentru cultur'a poporulu român:

Ioanu Popoviciu Dessanu,
directoriu secundariu.

Petru Petroviciu,
notariu direcționalu.

† Alexandru Dobr'a, episcopulu gr. cat. un. din Lugosiu a repausatu în 31/1 Aprilie la 2½ ore dupa amédi în urm'a slabiciuniloru de betranetie. Fiai țieren'a usióra!

** Un'a din prelegerile dlui prof. Eckardt. Amu ascultatú și noi o prelegere de la acestu domnu profesor. Faim'a i venise mai nainte prin diuarie. Impregiurarea acést'a și titlurile prelegiriloru ni au atrasu în colegiulu improvisatu în sal'a dela „imperatulu romaniloru“. Dlu prof. se ocupá însér'a dela 4/16 Aprilie de Luther și Loyola.

Indata la începutu a datu o caracteristica a poporeloru romane și germane. Acést'a caracteristica inse a fostu ne mod est'a modestia, usitata de multi profesori germani, ca totu ce e centralismu și absolutismu se afla în natur'a poporeloru romane și totu ce e libertate și dezvoltare jace în natura poporeloru germane. Unu ce greu de demustratu din istoria prelunga o apretiore rațională a acestelasi, pentru ca nemții vorbescu de libertate în scrierile lor, dara în realitate se mulțimescu cu, și se umilésicu sub biciulu d. e. unui Kurfürst von Hessen p'ana la scandalu și se lasa sa scape abiá politic'a militaria din Berlinu de asemenea umilitia. Cu ce dreptu sa arunca dara asupr'a romanismulu, salu cualifice de centralizatoriu și despoticu, judecandu întregulu, nu dupa natu-relulu poporeloru și institutiuniloru lor, ci dupa erorile unoru barbati de șfatu, nu putemu sci.

Precum a fostu dara premis'a gresita, facendu în imaginatiune pôte din toti feudali evului mediu totu atáti șpresiedinti de republici (?), și nu ceea ce au fostu, prin carii s'au nimicitu dreptulu cetățienescu în Europ'a întregă, — asiá a fostu și continuarea prelegerii mai departe. Dicemu c o n t i n u a r e a, pentru ea trebuie facutu distincțiune între c o n s e c u i n t i a, carea trebuie sa urmeze dara nu au urmatu. Oratorulu cátu cu, cátu șfara ocașune cualifica și natiunile slave totu cá pre cele române și si permite ordinaru eróre de face din Tzarulu Rusșiei unu capu bisericescu, precându astfelu suntu numai domnitorii din țierile p r o t e s t a n t e germâne.

Vorbindu despre persoanele cele d'oue de mai susu, infatisiá pre Loyola, cá pre unu barbatu cu propuse chiare și rezolute și carele șpasiesce cu șiguranția nedubia cátra scopulu seu; iera pre Luther, șfara voi'a sea (a autorulu), cá unu omu care incepe ceva șfara de a sci ca unde are sa iese lucrulu, și carele dupa ce a începutu reformatiunea, o depune în mánile principiloru și o lasa șortiej apoi sa o șc'ota unde va vrea. În desiertu ștrigá pre urma, ca Luther a fostu, carele a datu impulsulu la libertatea eugetárei și la șguduirea puterei papali, ceea ce iera istorice este unu neadeveru, pentru ca unu Savanarola, Wiclief, Huss, Calvinu, Zwingli, înainte de, și școntimpurani ai lui Luther totu asiá au lovitú în papismu; și apoi deca e v'orb'a de unu pasu în contra abusulu de absolutismu papisticu, și inca pasu legalu, acel'a a fostu facutu în suț'a a nóu'a, repetitu dupa adunarea dela Florenț'a, de biseric'a orientale.

La ide'a conducetoria, carea sa „dea șufletu prelegerii, noi celu putienu nu amu pututu ștrabáte, și dlu oratoru inca nu ne a șdescurcatu: ca a vrutu sa ne șpuna biografiile acestoru doi barbati, șeu sa i infatisieze cá pre nisce purtatori de d'oue principii opuse.

Vocea propunerei e sonora și placuta, gestulationea trece cáte odata în patetica, ceea ce contrasteza cá neevitabili „gresi“ (Versprechen) pre carii inse îi îndreptá numai decátu.

Spatiulu nu permite a ne estinde mai departe, cu tóte ca aru fi de lipsa. Póte cu alta ocașione vomu mai reveni asupr'a lucrulu acestu'a.

** Dlu Redactoru int. I. Porutiulu alu diuariulu „Federatiunea“ fu absolvitu de tribunalulu juratiloru din Tirnava, de invinuirea facuta densulu din partea procurorulu de ștatu în șfaceri de presa și asiá și areștulu de șiese luni, și amend'a de 200 fl. suntu delaturate.

** Sinucidere. Alalta eri sér'a aprópe de nóue ore s'a șsinucisu unu pasageriu în otelulu „Curtea Mediasulu.“

** (O nóua industria). „Interna-

ționalulu“ neréza urmátorea istorióra din Londr'a: Me preambulam pre ștrada, care conduce de la Highbury la ștationea Nord-Londonu, cându de o data zariu unu gentlemanu, care era urmáritu de unu june bine imbracatu, inse a cáruí urmárire me facea sa șhanuescu despre onestitatea sea. Și în adeveru elu se profita de unu momentu cându gentlemanulu era afundatu în cetirea unui jurnal, bagându-i mán'a în posunariu și ștragendu-i batist'a. Eram gatá a ștrigá: hotiulu! hotiulu! cându junele sa întóree cátra gentlemanulu, prezentându i batist'a cu o mare amabilitate. Totu de o data pikpocketulu șdesfacú hain'a sea, aretându gentlemanulu ceva asupr'a giletcei șele, ceea ce a fostu de șiguru ceva comicu, cáci gentlemanulu bufni de risu, luá batist'a sa și dete hotiulu cáte va piese de moneda care se departá zimbindu. Mi șspargému capulu sa afli ce însemnédiá acést'a. De o data zariu ca pikpocketulu se apropié cu pasi usiori cátra mine se întielege, spre a face cunoscinția și cu buzunariulu meu. Indata șimțiu mán'a sea în buzunariulu meu. Lu apucaiu de mán'a și șpuseiu ca am veditu menevr'a sea. Junele hotiu avea o etate de 16 p'ana la 17 ani, și parea a avea unu exterioru inteliginte. Șfara a fi jenatu cátu-si de putienu, mi șpuse zimbindu: „A! D-vóștra a-ti veditu de já istori'a batistei! Eu nu șundu inse unu pikpocketu.“

— „Ce esti d'era?“ — „Ce suntu? Uitati-ve încóci.“ La aceste cuvinte i-si șdesfacu hain'a, și vediuu aternatu de vest'a sea o tablitia de metalu pre care era șcristu cu litere negre: „Societatea anti-hotiloru de batiste.“ „Ce însemnédiá acést'a,“ întrebaiu eu. „O acést'a este fórtu șimplu,“ respunse elu. „Noi urmárimu pre unu domnu s'au d'omna, le luám din buzunariu batist'a s'au ori ce altu, și o inapoiámu pre data, atragendu-le atentiunea cátu de lesne s'aru fi pututu furá. Acést'a îi invétiá a se padl de adeveratii hoti.“ — „Si ce ve produce acést'a meserie? — O, ni se da cu mare placere cáte-va piese spre a ne recompensá pentru onestitatea nóștra.“ — „Minunata industria!“ „Ce vreti, domnulu meu, trebuie sa ștraimu, response tenerulu, îndreptându-se cátra unu beștránu care era înainte a nóștra, spre a face acei'a-si manevara.

** Timpulu. Marti diminéti'a amu avutu tempu frumosu cu tóte ca și șrecorosu. Pre la 11 in. de amédi ninsóre, apoi sóre, inse spre nordu-vestu și nordu-ostu se vedeau nori de fortuna. La amédi iera sóre. Pre la d'oue ore tunete în vre-o d'oue renduri, mai tardiu sóre și cátra șera plóia. Mercuri adeca eri se luptá șeninulu cu innoř'éla celu dintáiu și invinse p'ana cátra șera; atmosfer'a e rece.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii gr-or. din comun'a Corbesti în cerculu Totvaradie, comitatulu Aradulu, care e dotata cu folosirea aloru 2 jugere de fenati la șiesu, și 3 jugere aratoriu la dealu, biru dela 90 case cáte 1 mesura cucuruзу șfarmatu, și taceșe ștolarie regulate; — șubșerisulu comitetu în urm'a avutei contielegeri cu protopresviterulu locale. — escrie concursu p'ana în 22 Aprilie a. c. șt. v. avendu concurenții recursorile lor șprovidiute cu documintele șrecerute adresate șinodulu parochialu ale asterne protopresviteruluu competinte alu Totvaradie.

Corbesti, în 22 Martiu 1870.

Comitetulu Parochialu.

Edictu.

Nr. 37 1870.

Paraschev'a Ioann Dotcosiu din Marpodu, șcaunulu Nocrichiulu, carea de aprópe la doi ani cu necredinția și șparasi pre legiuitulu seu barbatu Iosifu Armenciu totu de acolo, nescinđu-se unde se afla, se șprovóca prin acést'a, cá într'unu anu dela datulu de facia negresitu sa se infatiosiedie la șubșerisulu foru matrimonialu, spre a dá respunsu în caus'a divortiala cu barbatulu seu mai susu numitu, cáci la din contra și în absentia ei se voru decide cele ce se voru afla cu cale în întielesulu canóneloru.

Sabiiu în 3 Aprilie 1870.

Șcaunulu protopopescu ortodoxu alu Nocrichiulu, cá foru matr. de șt. I.